

Prof. Ewa Latkowska-Żychska
Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego
w Łodzi

**Recenzja dorobku artystycznego, dydaktycznego,
organizacyjnego
i rozprawy habilitacyjnej dr Iwony Szpak-Pawłowskiej
w przewodzie habilitacyjnym, w dziedzinie sztuk
plastycznych,
w dyscyplinie sztuki piękne, wszczętym przez
Radę Wydziału Sztuk Pięknych
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu**
Recenzja sporządzona na prośbę
Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów w Warszawie.

Tytuł osiągnięcia artystycznego aspirującego do spełnienia
warunków postępowania habilitacyjnego :
Cykl obrazów autorskich pt. „Kompozycje Świetlne”

Dr. Iwona Szpak Pawłowska tytuł magistra sztuk pięknych ze
specjalizacji malarstwo ścienne uzyskała w 2006 roku na
Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w
Toruniu. Promotorem dyplomu był prof. UMK Krzysztof
Pituła .

Tytuł doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk
pięknych uzyskała Iwona Szpak Pawłowska w 2012 roku w
macierzystej Uczelni (Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu
Mikołaja Kopernika w Toruniu.) Temat pracy doktorskiej:
„obiekty świetlne” , promotor prof. UMK Krzysztof Pituła .

Dr. Iwona Szpak Pawłowska jest zatrudniona od 2011 roku jako
pracownik naukowo-dydaktyczny na Wydziale Sztuk Pięknych w

Zakładzie Malarstwa macierzystej Uczelni. Początkowo na godzinach zleconych, następnie na umowę o pracę na ½ etatu , od 2016 na pełen etat, a od roku 2017 na czas nieokreślony.

Jej działania dydaktyczne i organizacyjne na Wydziale Sztuk Pięknych w omawianym okresie (2011-2019) dotyczą szerokiego obszaru między innymi : koordynacji ds. promocji i opieki nad egzaminami wstępnymi i studentami I roku , współorganizacji wydziałowych wystaw. Habilitantka piastuje obowiązki członka Rady Programowej kierunku malarstwo, jest również członkiem Kapituły przyznającej Medal Tymona Niesiołowskiego co świadczy o jej wysokiej pozycji w gronie dydaktyków macierzystej Uczelni.

Jej działalność dydaktyczna związana jest z pracownikami malarstwa i rysunku. Prowadzi zajęcia ze studentami wszystkich lat studiów. Jest autorką recenzji prac dyplomowych.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje działalność promocyjna dr. Iwona Szpak Pawłowskiej na rzecz Uczelni. Pracuje z podmiotami zewnętrznymi w zakresie projektowania i wykonania murali między innymi : w Toruniu na Dworcu Głównym i w Szpitalu Specjalistycznym dla dzieci i dorosłych. Prowadzi również Warsztaty i plenery dla różnych grup wiekowych.

W omawianym okresie po uzyskaniu stopnia doktora Iwona Szpak Pawłowska zrealizowała 15 wystaw indywidualnych. Między innymi w Stołecznym Centrum Edukacji Kulturalnej w Warszawie w 2013 r. , w Galerii Wydziału Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w 2016 r. , w Galerii Stara Kotłownia w Olsztynie w 2017 r. i w Getyndze w Galery Art. Supplement w 2018 roku „Kompozycje świetlne” którą to wystawę artystka wskazuje jako dzieło habilitacyjne.

W omawianym okresie Iwona Szpak Pawłowska wzięła udział w 31 wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą między innymi : „Ars – Principia” – BWA Kielce 2014 r, „43 Salon Zimowy”- Radom Muzeum Sztuki Współczesnej 2014 r , „Contemporary Painting „ The Brick Lane Gallery , Londyn 2015 r, „IX Olsztyńskie Biennale Sztuki” , BWA Olsztyn 2015 r. , „Projekt 966” , Galeria Wieża

Ciśnień Konin 2016 , I Pomorskie Biennale Sztuki Młodych „Potok Sztuki” Sopot ZPAP 2016 , „Look East” – Akademia Sztuki i Designu , Charków Ukraina 2017 , „Projekt Pentapolis” Galeria Mostovi Balkana , Kragujevec Serbia , „Szóste Międzynarodowe Biennale Sztuki „ Ruse Art. Gallery Bułgaria 2017r.

Iwona Szpak Pawłowska realizuje z powodzeniem powierzone jej obowiązki dydaktyczne jak również podejmuje twórcze zadania poza Uczelnią. Bierze udział w konkursach a Jej projekty są wdrażane do realizacji . Z załączonej dokumentacji wynika że , skutkiem wygrywania tych konkursów wykonała w Toruniu liczne murale . To wymaga wiedzy , umiejętności i odwagi realizacyjnej. Daje również poczucie sensu wykonywanego zawodu i twórczości , która nie jest tylko realizowana do przysłowiowej szuflady.

W prologu do autoreferatu dr. Iwona Szpak Pawłowska przedstawia swój życiorys artystyczny w formie autoanalizy własnej postawy twórczej. Opisuje młodzieńcze fascynacje. Z szacunkiem wspomina osoby , które miały wpływ na jej edukację i wybór drogi życiowej .Prolog do autoreferatu jest uświadamianiem sobie własnej konstrukcji duchowo-intelektualnej która stanowi bazę przyszłej twórczości.

Autoreferat jest świadomą wypowiedzią ujętą w ponad piętnaści grup tematycznych w których autorka przedstawia swoją twórczość.

Podział tekstu dotyczy między innymi koloru , światła , rytmu , przestrzeni , budowy cykli kompozycyjnych i kontrkompozycji . Omawiane są również technika i technologia. Cytowane są fragmenty tekstów krytycznych dotyczących twórczości Iwony Szpak Pawłowskiej autorstwa Krzysztofa Pituły ,Pauliny Brelińskiej , Filipa Pręgoskiego , Krystyny Wilkoszewskiej i Eweliny Jarosz . Całość stanowi formę uporządkowania twórczości również wobec siebie samej ,

a załączone teksty krytyczne podkreślają powagę działań dr. Iwony Szpak Pawłowskiej.

Analizując życiorys autorki począwszy od dyplomu gdzie malarstwo sztalugowe figuruje jako specjalność a malarstwo ścienne jako specjalizacja powstaje portret twórcy który nie wątpi w swoje artystyczne przesłanie. Rozpiętość działań malarskich od blejtramu 10 /10cm po ścianę muralu liczącą 120metrów to skupienie , odwaga i rozmach .

Tematem rozważań Iwony Szpak Pawłowskiej jest światło . Kolor jest jego konsekwencją .

Prędkość światła jest jedną z podstawowych stałych fizycznych . Wzrok każdego człowieka charakteryzuje się nieco inną wrażliwością na postrzeganie światła w konsekwencji również koloru. Jednak jesteśmy tak skonstruowani ,że nasze w tym względzie różnice (poza patologią) nie deprecjonują odbioru sztuki . Kolor

należy do podstawowych wartości jakie jesteśmy w stanie odczytać i artyści od wieków z tego korzystają używając koloru jako komunikatu swojego przesłania.

Stwarza to atrakcyjną wizualnie i emocjonalnie płaszczyznę porozumienia między twórcą i odbiorcą. W przypadku Iwony Szpak Pawłowskiej jest to dzielenie się światem który stwarza i prezentacja rozwiązań które stanowią jej własny komentarz do czasu i przestrzeni w jakiej działa . „Istotne i nierozłączne z moimi pracami jest również symboliczne łączenie przeszłości z przyszłością , kultury ludowej z kulturą informacyjną .To swoiste autorskie kody paskowe świata współczesnego , z zapisem ewolucji twórczej „Ten cytat z autoreferatu Iwony Szpak Pawłowskiej chciała bym zestawić z cytatem z powieści Olgi Tokarczuk „Bieguni”- „Przyspili świat za pomocą kodów kreskowych , każdej rzeczy dać etykietę , niech będzie wiadomo co to za towar i ile kosztuje . Niech ten obcy język będzie nieczytelny dla ludzi , niech go czytają maszyny i automaty , niech

nocami w wielkich podziemnych robią sobie odczyty własnej kreskowej poezji . Ruszaj się , ruszaj . Błogosławiony który idzie. „ „Kompozycje Światłne „ Iwony Szpak Pawłowskiej szczęściem idą. Poruszają się i są czytelne dla ludzi. Autorka odwołuje się do kompozycji Theo van Doesburga. Wielu twórców buduje swoje obrazy poprzez linearne kombinacje geometryczne. Ja umieściła bym tę twórczość między rygiem kompozycji pasmowych Gerharda Richtera a malarską swobodą Leona Tarasewicza. Podstawową różnicą jest tutaj technika wykonania. Miałam szczęście widzieć obrazy Richtera i Tarasewicza , nie miałam szczęścia widzieć obrazów Szpak Pawłowskiej .(Procedury oceny habilitacyjnej nie przewidują tego faktu , żałuję i jest to moja tylko dygresja , nie mająca związku z osobą habilitantki. Na samym początku ustawowych zmian złożyłam w tej sprawie swoją opinię, którą podtrzymuję . Uważam za stratę fakt , że przewód habilitacyjny oparty jest tylko na dokumentacji.)

Wracając do techniki wykonania , malarskość prac Iwony Szpak Pawłowskiej wynika z posługiwania się narzędziami nowego typu. To własny język techniczny , farby fluorescencyjne , strukturalne , kładzione przy użyciu szablonów techniką natryskową, linie wykreślane markerami . To ruch powołany narzędziami bliższymi naszym współczesnym realiów wykonawczych. Autorka uzyskuje efekt miksowania elementów jak gdyby poza płaszczyznę obrazu. Do tego dochodzi spektakularne użycie światła dziennego i ultrafioletowego . Artystka budują nowe przestrzenie odwołując się do przestrzeni industrialnych i społeczno kulturowych w jakich przyszło jej egzystować. Wielowarstwowość powołanych obrazów wprowadza szersze refleksje wciągając widza w wyimaginowane światy. Można je oglądać jak pejzaże i obrazy pejzażów , projekcje wirtualne , elektroniczne ilustracje dźwięków , sportretowane emocje . Ultrafioletowe światło kreuje wizualizacje o nowej poetyce. W tych obrazach kolor chce się uwolnić , ale i wciągnąć widza w głąb swoich światów . To ciągła wędrówka w głąb i na zewnątrz , takie oddychanie kolorem.

W jednym z pierwszych zdań swojego autoreferatu Iwona Szpak Pawłowska pisze odwołując się do archetypu geometryczności : "Tak też i ja staram się zgłębić siebie , odkrywając zakryte dotąd pokłady nieświadomości i transponować je na język wizualny , ukazując światu siebie." W mojej opinii założenie habilitantki zostało zrealizowane .W związku z powyższym faktem formułuję poniższą konkluzję:

KONKLUZJA

Przedstawione do habilitacji dzieło – Cykl obrazów autorskich pt. „Kompozycje Światłne” zaprezentowane w 2018 roku na wystawie indywidualnej w Getyndze w Galery Art. Supplement jako aspirujące do spełnienia warunków określonych w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym w zakresie sztuki, jest dziełem wnoszącym nowe wartości w dorobek dziedziny sztuk plastycznych.

Podsumowując, popieram wniosek o nadanie dr Iwonie Szpak Pawłowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne.

